

Universitatea Tehnică a Moldovei

**RĂSPUNDEREA PENALĂ PENTRU
INFRAȚIUNEA DE ACȚIUNI VIOLENTE CU
CARACTER SEXUAL**

Student: Cristea Roman

**Coordonator: Bostan Ina
dr., conf. univ.**

Chișinău, 2023

4.1 Studiu de caz privind răspunderea penală pentru infracțiuni de acțiuni violente cu caracter sexual.....	83
CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	97
BIBLIOGRAFIE	100

ADNOTARE

Numele, prenumele: Cristea Roman

Titlu: ”Răspunderea penală pentru infracțiunea de acțiuni violente cu caracter sexual”

Structura lucrării: introducere, 4 capitole, 9 subcapitole, concluzii și recomandări, bibliografie, anexe.

Cuvinte cheie: infracțiune, răspundere penală, încălcarea libertății sexuale, infracțiuni sexuale.

Scopul lucrării: constă în efectuarea unei cercetări științifice și practice ce ne va ajuta să înțelegem pe deplin conceptul de incest și tot odată, ne va ajuta să specificăm și să caracterizăm totalitatea semnelor și elementelor componente de infracțiuni prevăzute la art.201 CP al RM.

Obiectivele generale: caracterizarea generală a infracțiunilor ce atentează asupra vieții sexuale; stabilirea locului infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual în sistemul infracțiunilor privind viața sexuală; determinarea criteriilor de identificare a fiecărui semn constitutiv din conținutul normativ al infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual; studierea legislației altor state în materie de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual; elaborarea recomandărilor privind operarea unor modificări în cadrul normativ, cu referire la infracțiunea de acțiuni violente cu caracter sexual.

Metodele aplicate la elaborarea lucrării: în contextul studiului efectuat au fost utilizate un șir de metode de cercetare, precum ar fi: metoda analizei, metoda comparativă, metoda logică, metoda sistematică și altele.

Rezultatul concret obținut: contribuția la dezvoltarea teoriei dreptului penal, la soluționarea practică a multor probleme de justiție penală, completând unele lacune din cercetările anterioare. A fost realizat un studiu comparativ al reglementării de drept penal, în diverse țări, a răspunderii penale pentru infracțiunea de acțiuni violente cu caracter sexual, în plan actual.

ANNOTATION

Last name, first name: Cristea Roman

Title:” Criminal liability for the crime of sexually violent actions”

Structure of the paper: introduction, 4 chapters, 14 subchapters, conclusions and recommendations, bibliography, annexes.

Keywords: crime, criminal liability, violation of sexual freedom, sexual crimes.

The purpose of the thesis: consists in carrying out a scientific and practical research that will help us to fully understand the concept of incest and at the same time, it will help us to specify and characterize all the signs and elements of the composition of crimes provided for in art. 201 of the Criminal Code of the Republic of Moldova.

General objectives: the general characterization of crimes that attack sexual life; establishing the place of the crime of violent actions of a sexual nature in the system of crimes regarding sexual life; determining the criteria for identifying each constitutive sign from the normative content of the crime of sexual violent actions; studying the legislation of other states in the matter of criminal liability for committing the crime of violent acts of a sexual nature; the development of recommendations regarding the operation of some changes in the normative framework, with reference to the crime of violent actions of a sexual nature.

Methods applied for the elaboration of the thesis: in the context of the conducted study, a number of research methods were used, such as: the analysis method, the comparative method, the logical method, the systematic method and others.

The actual result obtained: the contribution to the development of the theory of criminal law, to the practical solution of many criminal justice problems, filling some gaps in previous research. A comparative study of the criminal law regulation, in various countries, of the criminal responsibility for the crime of violent actions of a sexual nature, in the current plan, was carried out.

INTRODUCERE

Actualitatea temei cercetate. Infracțiunile privind viața sexuală reprezintă grupul de infracțiuni, prevăzute în Capitolul IV al Părții speciale a Codului Penal al Republicii Moldova, săvârșite cu intenție, care vătămă, în mod exclusiv sau în principal, relațiile sociale cu privire la viața sexuală a persoanei. Acestea sunt considerate acțiunile prejudiciabile săvârșite cu intenție și prevăzute de legea penală care atentează la libertatea și/sau inviolabilitatea sexuală a persoanei, precum și la dezvoltarea morală și fizică normală a minorilor.

Pericolul social care decurge din infracțiunile privind viața sexuală constă, în primul rând, în răul provocat direct victimei, în al doilea rând, în consecințele destabilizatoare pe care le provoacă în plan social asupra dezvoltării normale a vieții.

Viața sexuală a persoanei este o valoare socială importantă, care se identifică cu atributul vital al conservării individului și speciei, cu însăși rațiunea de a fi a persoanei. Aceasta a apărut o dată cu persoana, ca individ social. Caracterul și formele ei s-au schimbat pe măsură ce s-a reformat structura socială. Cultura modernă exercită influență asupra persoanei, determinând-o să-și perfecționeze viața sexuală [11, p.544].

Importanța teoretică și practică a acestei lucrări constă în faptul că ea aduce o contribuție la dezvoltarea teoriei dreptului penal, la soluționarea practică a multor probleme de justiție penală, completând unele lacune din cercetările anterioare.

A fost realizat un studiu comparativ al reglementării de drept penal, în diverse țări, a răspunderii penale pentru infracțiunea de acțiuni violente cu caracter sexual, în plan actual.

Infracțiunile privind viața sexuală, având o profundă semnificație antisocială, generează repercusiuni deosebit de dăunătoare pe plan social, contra desfășurării normale a vieții sexuale a persoanelor. De vreme ce respectarea atributelor inalienabile ale persoanei în sfera relațiilor sociale cu privire la viața sexuală constituie una din bazele existenței societății, vătămarea acestor relații creează o stare de nesiguranță socială, un dezechilibru deosebit de primejdios pentru însăși existența societății. De aceea, reacția penală împotriva respectivelor infracțiuni constituie o necesitate imperioasă.

Gradul prejudiciabil al infracțiunilor privind viața sexuală rezidă în faptul că ele aduc pagube serioase libertății și inviolabilității sexuale ale persoanei, sănătății lor, dezvoltării morale și fizice normale a minorilor, cinstei și demnității persoanei, împiedică desfășurarea normală a vieții sexuale a membrilor societății, creează o stare de dezechilibru în relațiile sociale.

Încălcarea libertății sexuale creează o stare de nesiguranță generală în societate, un dezechilibru deosebit de primejdios și de grav pentru organismul social. Astfel, în condițiile

amplificării violenței în țară, ocrotirea persoanei prin mijloace de drept penal presupune, în mod necesar, sancționarea cu severitate a infracțiunilor privind viața sexuală.

Încadrarea de către legiuitor a unor fapte în sistemul infracțiunilor privind viața sexuală este în deplină dependență de recunoașterea ca obiect de apărare prin intermediul dreptului penal. De aceea, în legislația penală atestăm o mare diversitate în ceea ce privește denumirea Capitolului respectiv „Infracțiuni privind viața sexuală”.

Infracțiunile sexuale sunt acele fapte socialmente - periculoase, prevăzute de legea penală, care atentează la relațiile sexuale, caracteristice regimului sexual ce s-a creat în societate și care constau din săvârșirea intenționată, cu scopul satisfacerii altei persoane determinate, a acțiunilor sexuale, care încalcă interesele sexuale normale pentru acest regim între persoane de sex opus.

Gradul de noutatea științifică a tezei este marcată prin faptul că reprezintă una din puținele cercetări, în care sunt cercetate în complexitate problemele privind răspunderea penală pentru infracțiunea prevăzută la art.172 CP al RM, inclusiv cele ce au rămas intacte în doctrină.

În procesul cercetării temei vizate, a fost studiată și analizată legislația și literatura științifică de specialitate editată în Republica Moldova, Federația Rusă, Germania, Marea Britania, România, precum și hotărârile de îndrumare ale instanțelor judecătorești naționale și ale altor state cu privire la aplicarea legislației în vigoare care prevede faptele de acțiuni violente cu caracter sexual.

Printre oamenii de știință care au investigat sub diferite aspecte tema abordată, realizând mai multe cercetări științifice în acest domeniu, menționăm următorii: A. Borodac, S. Brînza, V. Berliba, A. Barbăneagră, V. Stati, O. Loghin, А.П. Дьяченко, Б.А. Куринов, В.Б. Малинин și alții.

Metodologia cercetării lucrării. În contextul studiului efectuat au fost utilizate un șir de metode de cercetare, precum ar fi: metoda analizei, metoda comparativă, metoda logică, metoda sistematică și altele.

Scopul și obiectivele cercetării tezei de licență. Scopul lucrării constă în efectuarea unei cercetări științifice ce ne va ajuta să înțelegem pe deplin conceptul de incest și tot odată, ne va ajuta să specificăm și să caracterizăm totalitatea semnelor și elementelor componenței de infracțiuni prevăzute la art.201 CP al RM.

Pentru atingerea scopurilor propuse au fost trasate și realizate următoarele obiective:

- caracterizarea generală a infracțiunilor ce atentează asupra vieții sexuale;
- stabilirea locului infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual în sistemul infracțiunilor privind viața sexuală;
- determinarea criteriilor de identificare a fiecărui semn constitutiv din conținutul normativ al infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual;

- studierea legislației altor state în materie de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual;

- elaborarea recomandărilor privind operarea unor modificări în cadrul normativ, cu referire la infracțiunea de acțiuni violente cu caracter sexual.

Structura tezei de licență. Întru realizarea obiectivelor și sarcinilor propuse, teza a fost structurată după cum urmează: introducere, 4 capitole, 9 paragrafe, concluzii și bibliografie.

Capitolul 1 intitulat „*Considerațiuni generale privind infracțiunea de acțiuni violente cu caracter sexual*” prevede o analiză a locului incriminării infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual în legislația penală a Republicii Moldova și a altor state. Tot în cadrul acestui capitol sau analizat sub aspectul dreptului comparat infracțiunile violente cu caracter sexual.

Capitolul 2 „*Analiza juridico-penală a infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual*” cuprinde descrierea semnelor și elementelor componenței infracțiunii analizate. Aici sau accentuat obiectul infracțiunii, latura obiectivă, latura subiectivă precum și subiectul infracțiunii analizate.

Capitolul 3 „*Analiza circumstanțelor agravante și delimitarea infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual de alte fapte similare*” prevede descrierea circumstanțelor agravante a infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual și delimitarea acesteia de alte fapte similare precum și delimitarea infracțiunii de acțiuni violente cu caracter sexual de alte fapte similare.

Capitolul 4. ”” este consacrat în totalitate studiului de caz privind răspunderea penală pentru infracțiuni de acțiuni violente cu caracter sexual.

Concluziile și recomandările conțin o sinteză a celor mai importante probleme privind infracțiunile de acțiuni violente cu caracter sexual în legislația penală a Republicii Moldova.

BIBLIOGRAFIE

ACTE LEGISLATIVE ȘI NORMATIVE

- 1 Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1 din 18. 08. 1994.
- 2 Codul penal al Republicii Moldova, nr. 985 din 18.04.2009. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 72-74 din 14.04.2009.
- 3 Codul de procedură penală a Republicii Moldova, nr. 122 din 14.03.2003. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 248-251 din 05.11.2013.

CĂRȚI ȘI PUBLICAȚII MONOGRAFICE TIPĂRITE

...un autor, doi autori, trei autori

- 4 AVRAM, M., POPOVICI, T., COBISNEANU, V. *Cercetarea infracțiunilor contra persoanelor*. Chișinău: Arc, 2014. 236 p. ISBN 9975-9707-2
- 5 BERLIBA, V., CEMOMOREȚ, S., PALADII, A. *Răspunderea penală pentru infracțiunea de samavolnicie*. Chișinău: 2006. 432 p. ISBN 978-9976-9522-9-3
- 6 BOTNARU, S., ȘAVCA, A., GRAMA, M. *Drept penal. Partea generală*. Chișinău: Cartier, 2005. 624 p. ISBN/ISSN: 978-606-27-1711
- 7 BORODAC, A., GHERMAN, M. *Calificarea infracțiunilor*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2006. 321 p. ISBN 973-9435-05-X-2
- 8 BORODAC, A. *Drept penal. Partea generală*. Chișinău: Tipografia Știința, 1994. 137 p. ISBN 973-9435-05-X-2
- 9 BORODAC, A. *Manual de drept penal. Partea specială*. Chișinău: Tipografia Știința, 1996. 202 p.
- 10 BORODAC, A. *Drept penal. Calificarea infracțiunilor*. Chișinău: Tipografia Știința, 1996. 138 p. ISBN/ISSN: 978-606-27-1711
- 11 BORODAC, A. *Manual de drept penal. Partea Specială*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2004. 148 p. ISBN 9975-9707-2
- 12 BORODAC, A. *Manual de drept penal. Partea generală*. Chișinău: Tipografia Știința, 2005. 238 p. ISBN 973-9435-05-X-2
- 13 BOTNARENCO, M. *Răspunderea penală pentru hărțuirea sexuală*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2016.126 p.
- 14 BRÂNZĂ, S. *Infracțiuni contra vieții, sănătății, libertății și demnității persoanei*. Chișinău: USM, 1999. 214 p. ISBN 9975-9707-2
- 15 BRÂNZĂ, S., STATI, V., *Tratat de drept penal. Partea specială, Volumul I*, Chișinău: Tipografia Centrală, 2015. 216 p. ISBN/ISSN: 978-606-27-1711

- 16 CUȘNIR, V., PALADII, A., CERNOMOREȚ, S. *Infracțiunea de viol.* Chișinău: Totex-Lux, 2006. 326 p.
- 17 DOBRINOIU, V. *Drept penal. Partea specială.* București: Lumina Lex, 2000. 238 p.
ISBN 9975-9707-2
- 18 MARIȚ A. *Drept penal, partea generală.* Chișinău: Tipografia Centrală, 2002. 126 p.
- 19 MOLDOVAN, A. *drept penal. Partea generală.* Brașov: Lux Libris, 2009. 414 p.
ISBN 973-9435-05-X-2
- 20 BORODAC, A. *Manual de drept penal. Partea Specială.* Chișinău: Tipografia Centrală, 2004. 126 p.
- 21 BRÎNZA, S., STATI, V. *Drept Penal. Partea Specială.* Chișinău: 2011. 236 p.
ISBN:9785392199709
- 22 COSTACHE, GH. *Statul de drept. Între teorie și realitate.* Chișinău. 2000. 246 p.
ISBN/ISSN: 978-606-27-1711
- 23 UNGUREANU, A. *Drept penal român.* Partea generală, București: Lumina Lex, 1995. 137 p.
- 24 НИКИФОРОВ А. С. *Юридическое лицо как субъект преступления и уголовной ответственности.* Москва: Учебник для вузов, 2002. 231 с.
- 25 КРУГЛИКОВ, Л.Л. *Уголовное право России.* Москва: Учебник для вузов. 2004. 213 с.
ISBN: 978-5-476-00602-2
- 26 СЕРЕБРЕННИКОВОЙ, А.В. *Уголовный кодекс ФРГ.* Москва: Зерцало, 2000. 126 с.
ISBN:9785392199709
- 27 ГАУХМАН, Л. Д., *Квалификация преступлений: закон, теория, практика.* 2 издание переработанное и дополнено. Москва: Центр, 2003. 124 с. ISBN: 978-5-476-00602-2
-mai mult de trei autori**
- 28 BRÎNZĂ, S., ULIANOVSKI, X., STATI, V. și alții. *Drept penal. Partea Specială.* Chișinău: Cartier, 2005. 327 p.
- 29 BRÎNZĂ S., ULIANOVSKI X., STATI V., ȚURCANU I., GROSU V., *Drept Penal, Volumul II,* Chișinău: Cartier Juridic, 2012. 412 p.
- ARTICOLE ÎN PUBLICAȚII SERIALE**
- din reviste**
- 30 BACIU, Gh., PĂDURE, A., BONDAREV, A. Cu privire la structura infracțiunilor sexuale. În: *Analele științifice ale USMF "N. Testemițanu".* 2010, nr. 1 (11), pp. 186-190. ISSN 1857-1719
- 31 MADAN, C. Impactul psihiatrico-legal al infracțiunilor sexuale împotriva minorilor în Republica Moldova. În: *Studia Universitatis Moldaviae.* 2016, nr. 6 (96), pp. 70-76. ISSN 1814-3237

- 32 LUNGU, E., MADAN, C., ȘARPE, V., TIGHINEANU, S. Infrațiuni sexuale îndreptate împotriva copiilor municipiului Chișinău. În: *Revista științifico-practică "Info-Med"*. 2017, nr. 1 (29), pp. 44-47. ISSN 1810-3936
- 33 MELNIC, L., BACIU, Gh., BONDAREV, A. Cu privire la dinamica infracțiunilor sexuale. În: *Analele științifice ale USMF "N. Testemițanu"*. 2009, nr. 1 (10), pp. 133-136. ISSN 1857-1719
- 34 ANTONIU, G. Ocrotirea penală a vieții persoanei. În: *Revista de Drept Penal*. 2002, nr. 1. ISSN: 1223-0790
- 35 BRISC, V. Infracțiuni privind viața sexuală. Modificările și completările aduse acestor infracțiuni prin Legea nr. 197/2000 și Ordonanța de urgență a guvernului nr. 89/2001. În: *Dreptul*. nr. 11/2002.
- 36 CIOCLEI, V. Despre necesitatea abrogării art. 201 CP. „Perversiunea sexuală”. În: *Analele Universității București*. nr. 1/2002
- 37 CORLĂȚEANU, S., SIMION, B. Unele aspecte controversate privind infracțiunile de trafic de persoane și proxenetism. În: *Revista Dreptul*. nr. 4/2005; 37.
- 38 CORNILĂ, A. Hărțuirea sexuală. În: *Revista română de Dreptul muncii*. nr. 4/2002.
- 39 COTOARĂ, O. Hărțuirea sexuală. În: *Revista de Drept Penal*, nr. 2/2003. ISSN: 1223-0790
- 40 DOBRINOIU, V., BRÂNZĂ, W. Considerații privind infracțiunea de hărțuire sexuală. În: *Revista de Drept Penal*, nr. 4/2002 ISSN: 1223-0790
- 41 DUMITRU I. Infracțiuni privitoare la viața sexuală. Modificări recente. În: *Revista de Drept Penal*, nr. 3/2002. ISSN: 1223-0790
- 42 GEORGESCU, E. Hărțuirea sexuală în dreptul penal francez. În: *Revista de Drept Penal*, nr. 2/2008. ISSN: 1223-0790
- 43 GODÂNCĂ-HERLEA, T. Hărțuirea sexuală. Aspecte controversate. În: *Revista de Drept Penal*, nr. 1/2006. ISSN: 1223-0790
- 44 NIȚU, D. Viol. Decesul victimei. Lipsa plângerii prealabile a persoanei vătămate. Consecințe. În: *Caiete de Drept penal*, nr. 4/2006.
- 45 NIȚU, D. Perversiunea sexuală, corupția sexuală și incestul. Infracțiuni contra persoanei sau contra moralei?. În: *S.U.B.B.*, nr. 1-2/2004.
- 46 NIȚU, D. Unele delimitări privind infracțiunea de viol. În: *Revista de Drept Penal*, nr. 2/2004 ISSN: 1223-0790

TIPURI SPECIALE DE DOCUMENTE

- 47 Codul penal al României din 17.07.2009. Monitorul Oficial al României, 2009, nr.510 [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/109855>

- 48 Codul penal al Federației Ruse din 13.06.1996 cu modificările din 2022 [accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://play.google.com/store/apps/details?id=kpd.lawuk&hl=ro&gl=US>
- 49 Codul penal al Republicii Federale Germane [accesat 16.03.2023] Disponibil: <https://codexpenal.just.ro/downloads/Cod-Penal-Germania-RO.pdf>
- 50 Legea privind infracțiunile sexuale al Regatului Unit din 20.01.2003 [accesat 16.03.2023] Disponibil: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2003/42/contents>
- 51 Legea României nr. 678 din 21.11.2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane Monitorul Oficial al României, 2001, nr.783
- 52 Dosarul nr. 1-211/2021 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/8DE00588-7D95-46D4-955A-4FAE607880F5
- 53 Dosarul nr. 1-190-18 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/21E1FD1F-3EC2-E811-80D6-0050568B7027
- 54 Dosarul nr. 1-44/2021 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/7B0346C6-D30B-4CC7-81FB-1163DF994701
- 55 Dosarul nr. 1a-433/2018 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/A3E69AC5-663B-4C18-8305-B1CAA47E7199
- 56 Dosarul nr.1a-160/19 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/F6575FE9-3623-4422-AA6C-D0246416D9FD
- 57 Dosarul nr. 1a-430/2019 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/D6CE0FD5-9B9B-4E74-850D-7A673531A08F
- 58 Dosarul nr. 1a-699/2019 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/6218EACD-C783-4FCC-B147-6E7E58343FBE
- 59 Dosarul nr. 1a-763/21 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/85730135-2A69-4DE0-B570-B69BBB50B052
- 60 Dosarul nr. 80-17 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/5ADF8D9D-21FD-E711-80D7-0050568B4D5B
- 61 Dosarul-nr. 1-141 [accesat 16.03.2023] Disponibil: https://instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/0853473D-058D-E911-80D8-0050568B7027
- 62 Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție despre practica judiciară în cauzele din categoria infracțiunilor privind viața sexuală nr.22 din 25 iunie 2018.

SURSE WEB

- 63 LUPEA, C. Evoluția istorică a reglementării răspunderii penale pentru infracțiunile privitoare la viața sexuală pe teritoriul românesc, [accesat 16.03.2023] Disponibil:
http://www.uab.ro/reviste_recunoscute/reviste_drept/annales_10_2007/lupe_ro.pdf
- 64 MOLDOVAN, E. Hărțuirea Sexuală: ce înseamnă să cauți dragostea în locuri nepotrivite, [accesat 16.03.2023] Disponibil: disponibil la:
<http://www.dmwlawfirm.com/resources/Hartuirea%20Sexuala%20prima%20parte.pdf>
- 65 Nivelul infracționalității în Republica Moldova 2015-2019 [accesat 16.03.2023] Disponibil:
<https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6595>